

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – februari 2023

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand februari.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

EU-leiders bespreken Oekraïne, economie en migratie

Op donderdag 9 februari vond een buitengewone Europese Raad (ER) plaats over Oekraïne, economie en migratie. De EU-leiders hielden een gedachtewisseling met de Oekraïense president Zelensky en namen conclusies aan over beperkende maatregelen tegen Rusland, verantwoordingsplicht van de daders; vrede, herstel en reconstructie; EU-steun aan Oekraïne, en het toetredingsproces van Oekraïne tot de EU. De leiders spraken ook over economische thema's, waaronder het Green Deal-plan voor de industrie (staatssteunbeleid, financiering op EU-niveau, regelgevingsklimaat, vaardigheden, investeringen), de kapitaalmarktenunie en een robuuste handelsagenda. De ER besprak de migratiesituatie en nam conclusies aan over extern optreden, terugkeer en overname, controle van de EU-buitengrenzen, bestrijding van instrumentalisering, handel en smokkel, gegevens over migratiestromen en het migratie- en asielpact. Voorts riep de ER op tot de normalisering van de betrekkingen tussen Kosovo en Servië en sprak medeleven en steun uit voor de door aardbevingen getroffen bevolking van Turkije en Syrië.

Raad Algemene Zaken bespreekt relatie met het Verenigd Koninkrijk en open strategische autonomie

De Raad Algemene Zaken kwam bijeen op 6 en 21 februari. Met de vicevoorzitter van de Europese Commissie Šefčovič bespraken de ministers de stand van zaken van de onderhandelingen van de EU met het Verenigd Koninkrijk (VK) over de uitvoering van het protocol inzake Ierland en Noord-Ierland bij het terugtrekkingsakkoord van het VK uit de EU en het vierde *foresight* rapport dat de Europese Commissie in juni zal publiceren dat zal handelen over open strategische autonomie. Het Zweedse EU-voorzitterschap presenteerde de prioriteiten voor de eerste helft van 2023. Zweden wil vooral focussen op veiligheid, concurrentievermogen, de groene transitie en de energietransitie, democratische waarden en de rechtsstaat. De ministers bespraken de agenda van de Europese Raad van 23-24 maart 2023 waar Oekraïne, economie, energie en migratie zullen besproken worden.

EU versterkt digitale en technologische samenwerking in Azië en wil continuïteit in steun voor Oekraïne

De EU en Singapore ondertekenden begin februari een partnerschap dat de samenwerking tussen de EU en Singapore op het gebied van digitale technologie zal versterken. Samen met het digitaal partnerschap werden ook de Digital Trade Principles ondertekend. Deze principes zijn een belangrijk eerste resultaat van het digitale partnerschap en beogen het vrije verkeer van goederen en diensten in de digitale economie te vergemakkelijken, met het behoud van privacy. Op 6 februari kondigden de EU en India de officiële oprichting aan van de EU-India Trade and Technology Council (TTC). Dit forum – naar analogie met een gelijkaardig initiatief tussen de EU en de VS – moet dienen om de relatie tussen de EU en India als strategische partners te versterken. De nieuwe TTC zal de strategische betrokkenheid bij handel en technologie tussen beide partners verdiepen en zal werken op drie hoofdthema's: strategische technologieën en digitale connectiviteit, groene technologieën en handel, investeringen en weerbare waardenketens. De eerste ministeriële ontmoeting zal in de lente plaatsvinden. Ten slotte stelde de Europese Commissie op 23 februari officieel voor om de autonome handelsmaatregelen ter ondersteuning van Oekraïne met één jaar te verlengen. Deze maatregelen schaffen invoertarieven op Oekraïense producten tijdelijk af en pauzeren de inzet van handelsverdedigingsinstrumenten. Om tegemoet te komen aan de bezorgdheden in de landbouwsector, werd echter wel de mogelijkheid toegevoegd om vrijwaringsmaatregelen te nemen indien bij de monitoring inzake de impact op onze interne markt wordt vastgesteld dat een toevloed aan bepaalde producten de EU markt in het gedrang dreigt te brengen.

Ministers wisselen van gedachten over concurrentievermogen in de context van een groene transitie en een sterke eengemaakte markt

Op 7 februari hielden de ministers van industrie en interne markt een gedachtewisseling over de vraag hoe de EU door middel van een versterkte interne markt en een groene transitie haar concurrentievermogen op lange termijn kan versterken. De ministers bespraken onder meer hoe kortetermijnmaatregelen, zoals diegene die in reactie op de energiecrisis zijn genomen, het concurrentievermogen van de EU op lange termijn kunnen verbeteren. In drie afzonderlijke workshops hadden de ministers het over hoe we de interne markt, met inbegrip van het vrije verkeer van diensten, kunnen laten bijdragen aan de groene transitie; het vrijmaken van privéfinanciering voor de groene transitie; en hoe handel en internationale partnerschappen de groene transitie kunnen ondersteunen. Op 8 maart zal de Europese Commissie een mededeling bekend maken rond de 30ste verjaardag van de eengemaakte markt en verwachten we ook de publicatie van een strategie om op Europees niveau het concurrentievermogen en de productiviteit te stimuleren.

Eurogroep bespreekt de energie- en arbeidsmarkten en de macro-economische en financiële ontwikkelingen

Op 13 februari besprak de Eurogroep de ontwikkelingen op de energiemarkten, zoals de recente daling van de energieprijzen. De ontwikkelingen op het gebied van vraag en opslag zijn geruststellend, maar de EU moet haar energiebronnen blijven diversifiëren en zijn gebruik blijven terugdringen. Verder wisselden de ministers, op basis van een nota van de Europese Commissie, van gedachten over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkten in de eurozone in de afgelopen jaren. Ze hadden daarbij aandacht voor de uitdagingen door de hoge inflatie, door demografische factoren en door de groene en de digitale transitie. Ten slotte, namen de ministers de macro-economische ontwikkelingen onder de loep, op basis van de winterprognoses van de Europese Commissie. Deze zijn positiever dan verwacht. Met het oog op het uitgebreide overleg over de oriëntaties voor het begrotingsbeleid in maart, bespraken de ministers de gevolgen voor de beleidscoördinatie in de eurozone. Eurogroepvoorzitter Paschal Donohoe concludeerde dat het vooral belangrijk is dat de verstrekte begrotingssteun in verhouding staat tot de verwachte ontwikkeling van de energieprijzen en de inflatie.

Ecofin bespreekt de herziening van het EU-kader voor economische governance

De Raad Economische en Financiële Zaken (Ecofin) van 14 februari besprak naar gewoonte de economische en financiële gevolgen van de Russische oorlog tegen Oekraïne. Deze keer concentreerde de uitwisseling zich op de implementatie en impact van de sancties gericht tegen Rusland. De ministers wisselden van gedachten over de hervorming van het EU-kader voor economische governance, waarin de herziening van de regels van het Stabieliteits- en Groeipact centraal staat, en waarvoor de Europese Commissie met haar mededeling van 9 november 2022 voorstellen lanceerde. Er werd overeengekomen om Raadsconclusies over de economische governance voor te bereiden voor de volgende Raad Ecofin op 14 maart. Met die conclusies zou Ecofin het eens moeten worden over de contouren van de economic governance review. Op basis van een mogelijk politiek akkoord over de Raadsconclusies zou de Europese Commissie in april wetgevende initiatieven kunnen neerleggen. Verder stemde Ecofin in met het uitvoeringsbesluit ter goedkeuring van een aanpassing van het Duitse plan voor herstel en veerkracht. Tijdens het ontbijt dat voorafging aan de Raad, wisselden de ministers onder andere van gedachten over het Green Deal-plan voor de industrie dat gericht is op de verbetering van de concurrentiepositie van de Europese energie-neutrale industrie en op de ondersteuning van een snelle transitie naar klimaatneutraliteit.

De Raad Buitenlandse Zaken herbevestigt steun aan Oekraïne bijna jaar na Russische invasie

Op 20 februari 2023 kwamen de Europese buitenlandministers samen in Brussel. De steun aan Oekraïne werd herbevestigd met bijkomende steun via de Europese Vredesfaciliteit en opleidingen in het kader van de EU militaire bijstandsmis­sie aan Oekraïne. Daarnaast spraken de ministers over de voortgang in het tiende sanctiepakket tegen Rusland, de kwestie van volledige verantwoordingsplicht voor Russische misdaden en de nood aan versterking van de diplomatieke contacten om steun te vinden voor de VN-resolutie over rechtvaardigde vrede in Oekraïne. De Raad besteedde verder ook aandacht aan het Zwarte Zee-graaninitiatief, dat midden maart afloopt. De ministers bogen zich ook over de meest recente ontwikkelingen in Afghanistan en waren het erover eens dat EU-steun voor humanitaire en basisbehoeften dient te worden verdergezet mits respect voor internationale humanitaire beginselen en de vrouwenrechten. Daarnaast onderstreepten de ministers het belang van een sterke klimaat- en energiediplomatie zodat de komende COP28 in de Verenigde Arabische Emiraten een succes wordt. Ten slotte kwam de Raad tot een akkoord om bijkomende sancties op te leggen in het kader van de mensenrechtenschendingen in Iran.

Europese transport- en energieministers bespreken de energieuitdagingen in de transportsector

Op 27 en 28 februari ontmoetten de Europese transport- en energieministers elkaar in Stockholm om van gedachten te wisselen over de uitdagingen voor beide sectoren om te komen tot een competitieve en klimaat neutrale EU, de te zetten stappen voor een versnelde groene transitie na 2030 en de implementatie van het Fit for 55 pakket. De ministers wisselenden in groepen van gedachten over de topics. Bij de conclusies werd onderstreept dat niet alle lidstaten van eenzelfde vertrekpunt starten en dat aanzienlijke (innovatieve) investeringen nodig zullen zijn voor de groene transitie. Een duidelijke en voorspelbare EU-wetgeving is essentieel om alle actoren te sturen en voor luchtvaart en scheepvaart is de creatie van een gelijk speelveld op internationaal vlak cruciaal. Minister Gilkinet verwees in zijn interventie naar het belang van het spoor en fietsen, maar vroeg ook de nodige aandacht voor het vermijden van vervoer waar mogelijk, het inzetten op de meest groene modi en tot slot het maximaal vergroenen van de bestaande logistieke ketens, in lijn met de Vlaamse bijdrage. De uitdagingen in relatie tot energie situeren zich bij de beschikbaarheid van alternatieve brandstoffen, de capaciteit van het netwerk en de uitrol van een netwerk van alternatieve brandstofinfrastructuur doorheen de EU. Hierbij moet een belangrijke afweging worden gemaakt tussen technologieneutraliteit of een duidelijke brandstofkeuze. In een laatste sessie wisselden de transportministers van gedachten over goede praktijken in de tenuitvoerlegging en financiering van alternatieve brandstofinfrastructuur.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Voorstellen van richtlijn

In februari 2023 werden twee voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

Deze behandelden volgende onderwerpen:

- afgedankte elektrische en elektronische apparatuur
- de grenswaarden voor lood.

2.2. Aangenomen richtlijnen

In februari 2023 werd één aangenomen richtlijn gepubliceerd.

Deze behandelde volgend onderwerp:

- gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

1. *Vlaams scorebord*

De Europese Commissie publiceert tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een rapport van de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten, met inbegrip van België. Deze gegevens worden meegenomen tijdens de samenstelling van het "Vlaams scorebord".

A. Vlaams scorebord juni 2023

Het Vlaams scorebord van juni 2023 telt 10 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn 3 richtlijnen reeds omgezet.

B. Vlaams scorebord december 2023

Het Vlaams scorebord van december 2023 telt 7 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

C. scorebord juni 2024

Het Vlaams scorebord van juni 2024 telt 1 richtlijn die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in februari 2023 nog maatregelen nemen in 20 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

9 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

11 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in februari 2023 betrokken in 23 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

16 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

7 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	28.02.2022	31.03.2022	30.04.2022	31.05.2022	30.06.2022	31.08.2022	30.09.2022	31.10.2022	30.11.2022	31.12.2022	31.01.2023	28.02.2023
Ingebrekestellingen	11	13	13	14	12	13	13	13	13	10	11	11
Met redenen omklede adviezen	6	7	7	7	9	9	12	11	11	10	9	9
Dagvaardingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	17	20	20	21	21	22	25	24	24	20	20	20

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Jan JAMBON

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management